

ЦЕНТР СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ
«НАВЧАННЯ БЕЗ КОРДОНІВ» (Канада)

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «СОБОРНІСТЬ» (Україна)

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ (Україна)

ЛУГАНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ (Україна)

МБО «КОНСОРЦІУМ ІЗ УДОСКОНАЛЕННЯ
МЕНЕДЖМЕНТ-ОСВІТИ В УКРАЇНІ» (СЕУМЕ) (Україна)

ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА (Україна)

ДЗ «ЛУГАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ» (Україна)

БАКИНСЬКИЙ ІСЛАМСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Азербайджан)

УНІВЕРСИТЕТ м. НІШ (Сербія)

ЗЕЛЕНОГУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Польща)

**Актуальні питання, проблеми та перспективи
розвитку гуманітарного знання у сучасному
інформаційному просторі: національний
та інтернаціональний аспекти**

Збірник наукових праць
(за матеріалами XX Міжнародної
науково-практичної конференції
30-31 травня 2020 року)

За загальною редакцією д.філос.н. Журби М.А.

Канада – Сербія – Азербайджан – Польща – Україна

человек может быть честен с собой, незнакомыми людьми и близкими. Таким образом, на первый план вышла честность в вопрошании бытия и полное присутствие в самобытии. Актуализується проблема смелости в умении смотреть на мир своим собственным взглядом. Человек оказался один на один с пугающей действительностью, но он способен принять вызов быть, а не существовать.

Литература

1. Камю А. Чума. Записки бунтаря. Москва : AST Publishers, 2017. 545 с. URL: <http://flibusta.is/b/475269/read> (дата обращения: 22.05.2020).

2. Хайдеггер М. Время и бытие / Хайдеггер М. Время и бытие: Статьи и выступления. Пер. с нем. Москва: Республика, 1993. С. 391-406.

Юшкевич Ю.С.,

к.філос.н., ст. викладач кафедри філософії, історії та політології Одеського національного економічного університету,

Україна, м. Одеса

ВІД ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА ДО СУСПІЛЬСТВА ЗНАННЯ: СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ

У новітньому науковому дискурсі, не дивлячись на велику кількість публікацій, що присвячено соціальним трансформаціям в сучасних розвинутих країнах, відсутня загально визнана концепція, яка б цілком віддзеркалювала всі ці зміни, що відбуваються в різних сферах суспільного життя в їх взаємозв'язку та історичній перспективі. Більш того, окрім відсутності гранд-нарративу, мозаїчної множинності локальних концептуалізацій, сьогоdnішній науковий простір в той же час характеризується синкретичністю – атрибутивною тотожністю різних моделей сучасного суспільства та конвенціональністю – нечіткістю та розмитістю авторства існуючих теорій.

Слід зазначити, що цілком природним результатом розвитку концепції інформаційного суспільства, на нашу думку, є усвідомлення незаперечної ролі не стільки інформації, скільки знання, що саме призвело до інтерпретування сучасного етапу соціального розвитку як суспільства знання. Отже, отожднення концептів «інформаційне суспільство» та «суспільство знання» обумовлене обґрунтуванням детермінуючої ролі знання, набутого у результаті вільного доступу до інформації та здатності до її опрацювання, у підвищенні рівня життя як окремої людини, так і всього суспільства [2, с.253]. Згідно цієї точки зору, між інформаційним суспільством та суспільством знання існує нерозривний зв'язок, вони існують одночасно, при цьому інформаційне суспільство і є суспільством в якому теоретичне знання виступає

каталізатором його подальшого розвитку. Г. Бехманн зазначає, що суспільство можливо визначити, як інформаційне, якщо його основні умови відтворення залежать від наукового знання [1, с.63].

Існує і інший варіант співставлення феноменів «інформаційне суспільство» та «суспільство знання». Так, на думку деяких науковців, концепція інформаційного суспільства репрезентує технологічний вимір сучасних трансформацій на відміну від теорії суспільства знання, що передбачає звернення до соціокультурних, економічних, політико-правових аспектів цих змін, які більшою мірою розкривають їх складність та динамізм [6]. Саме тому ці концепти не можна вважати еквівалентними.

Якщо ж розглядати вище зазначені типи суспільства як етапи подальшого розвитку, постає питання, у якому напрямку він відбувається. Найбільш розповсюдженою є точка зору, що інформаційне суспільство поступово трансформується у суспільство знання. Зокрема, у Всесвітній доповіді ЮНЕСКО «До суспільств знання», зазначено, що глобальне інформаційне суспільство набуде сенсу лише у тому випадку, якщо стане інструментом для досягнення більш високої та бажаної мети якою є створення у глобальному масштабі суспільства знання, ... що гарантує можливість знаходити, перетворювати, виробляти, поширювати і використовувати інформацію з метою отримання та застосування необхідних для людського розвитку знань [5, с.29]. Крім того, в концептуальному сенсі, умовою виникнення теорії суспільства знання вважається розрізнення понять «інформація» та «знання», внаслідок якого суспільство знання почало розглядатися як новий етап розвитку інформаційного суспільства, де рушійною силою розвитку виступає людина, здатна до освоєння інформаційних потоків, використання сучасних інформаційних технологій і створення на основі цього інтелектуальних продуктів [4, с.78].

Основна аргументація представників кардинально іншої позиції щодо послідовності виникнення цих двох типів суспільства побудована на хронологічних показниках, які свідчать про першість формування теорії суспільства знання, що датується 1940-ми роками та знаходить реалізацію в дослідженнях П. Друкера та Ф. Махлупа, які визначають понятійний каркас парадигми суспільства знання до якого входять окрім однойменного теорії ключового поняття ще й концепти «знання праця», «працівник знань», «економіка знань» та «індустрія знань». Теоретичне ж розроблення концепції інформаційного суспільства започатковано Т. Умесао і М. Ігараши, які запропонували терміни «інформаційна індустрія» та «інформаційне суспільство», що в подальшому було представлено в роботах Й. Масуди, К. Кохіямі та Ю. Хаяші, але відбулось це лише у 1960-х роках [3, с.21-23].

Отже, експлікація концептосфери філософського дискурсу феномена «інформаційне суспільство», дозволяє зробити висновок, що наявні концепції сучасного розвитку суспільства певною мірою доповнюють одна одну

акцентуючи увагу на більш значимому в межах кожної з них аспекті [7, с.127], тому дослідження концепту «інформаційне суспільство» через його співставлення з концептом «суспільство знання» є цілком виправданим.

Література

1. Бехманн Г. Общество знания – трансформация современных обществ. Концепция «общества знания» в современной социальной теории. М.: ИНИОН РАН, 2010. С. 39-65.
2. Залізняк В.А., Ліпкан В.А. Систематизація інформаційного законодавства України: монографія. К.: ФОП О. С. Ліпкан, 2012. 304 с.
3. Карпов А.О. Общество знаний: знание vs информация. Философские науки. 2017. №12. С. 19-36.
4. Климова А.Б. От информационного общества – к обществу знания. Дискуссия: журнал научных публикаций. 2016. №7 (70). С. 73-79.
5. К обществам знания: Всемирный доклад ЮНЕСКО. Париж: ЮНЕСКО, 2005. 229 с.
6. Хан А.В. На пути к обществам знаний. Наука в информационном обществе. СПб., 2004. С. 22-26.
7. Шмиголь М.Ф., Юшкевич Ю.С. Експлікація концептосфери філософського дискурсу феномена інформаційне суспільство. Гілея: науковий вісник. 2019. Вип. 144 (№5). Ч.2. Філософські науки. С. 127-131.